

Dosarul nr. 3ra-231/23
2-20116034-01-3ra-09032023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (jud. C. Guzun)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Minciuna, E. Palanciuc, V. Negru)

Î N C H E I E R E

11 octombrie 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător

Judecători

Aliona Miron

Mariana Pitic

Ion Malanciuc

examinând admisibilitatea recursului depus de Valeriu Mitrofan,
în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de
Valeriu Mitrofan împotriva Centrului de Excelență în Construcții din orașul Chișinău
privind obligarea la eliberarea informației și repararea prejudiciului moral,
împotriva deciziei din 18 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 21 septembrie 2020 Valeriu Mitrofan a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Centrului de Excelență în Construcții din orașul Chișinău cu privire la
obligarea la eliberarea informației și repararea prejudiciului moral.

Prin hotărârea din 22 februarie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, s-a
respins ca neîntemeiată acțiunea depusă de Valeriu Mitrofan.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la 23 februarie 2022 Valeriu
Mitrofan a declarat apel împotriva hotărârii din 22 februarie 2022 a Judecătoriei
Chișinău, sediul Râșcani, prin care a solicitat casarea hotărârii instanței de fond, cu
emiterea unei noi decizii de admitere a acțiunii.

Prin decizia din 18 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău apelul depus de
Valeriu Mitrofan a fost admis din alte motive. S-a casat parțial hotărârea din 22
februarie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani și s-a emis o nouă decizie în
partea casată, prin care s-a declarat inadmisibilă acțiunea depusă de Valeriu Mitrofan
împotriva Centrului de Excelență în Construcții din orașul Chișinău privind repararea
prejudiciului moral. În rest, hotărârea din 22 februarie 2022 a Judecătoriei Chișinău,
sediul Râșcani a fost menținută.

La 18 ianuarie 2023, prin intermediul poștei electronice, Valeriu Mitrofan a
depus recurs împotriva deciziei din 18 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău(.d. 96
vol. II), iar la 10 aprilie 2023 a fost prezentată motivarea recursului, solicitând

admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei decizii noi de admitere a acțiunii. Totodată, a solicitat repunerea în termen a recursului.

În motivarea recursului recurentul a invocat aplicarea eronată a normelor de drept material, precum și faptul că nu au fost constatate și elucidate pe deplin circumstanțele cauzei.

La data de 17 mai 2023 Curtea Supremă de Justiție a notificat intimatului copia recursului (f.d. 131 vol. II). Însă, acesta nu a depus referință la recurs.

Examinând admisibilitatea recursului în raport cu actele cauzei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată inadmisibilitatea acestuia, din următoarele motive.

Prin Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 (în vigoare din 01 septembrie 2023), a fost modificat cadrul normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție, inclusiv Cartea a treia „Procedura contenciosului administrativ” din Codul administrativ, în special prevederile cu privire la temeiurile recursului.

Totuși, art. XI alin. (3) din Legea menționată, prevede că recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Aceleași considerente de deduc și din interpretarea art. 195 din Codul administrativ în coroborare cu prevederile art. 3 alin. (3) din Codul de procedură civilă către stipulează că, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art.169–171. Legea procedurală civilă care impune obligații noi anulează sau reduce drepturile procedurale ale participanților la proces, limitează exercitarea unor drepturi ori stabilește sancțiuni procedurale noi sau suplimentare *nu are putere retroactivă*.

În consecință, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, la examinarea admisibilității recursului, va aplica prevederile Codului administrativ în redacția în vigoare la data declarării recursului

În conformitate cu art.246 alin.(1) și (2) lit.e) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere. Recursul se declară inadmisibil în special când motivarea recursului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art.245 alin.(2).

Conform art.245 alin. (2) din Codul administrativ, motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Totodată, regulile generale ce țin de calcularea termenelor în materie de contencios administrativ sunt reglementate prin prisma art.195 din Codul administrativ potrivit cărora procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art.169–171.

În conformitate cu art.110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Conform art.111 alin.(1)-(4) din Codul de procedură civilă, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească. Termenul de procedură se instituie prin indicarea unei date calendaristice, datei comunicării actului de procedură, a unei perioade sau prin referire la un eveniment viitor și cert că se va produce. În ultimul caz, actul de procedură poate fi efectuat în decursul întregii perioade. Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un 3 eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului. Dacă începutul curgerii termenului se determină prin începutul unei zile, această zi se include în termen.

Potrivit art.113 din Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Pornind de la prevederile legale menționate supra, Completul de judecată menționează că termenele procedurale stabilesc regimul optim pentru realizarea justiției, fiind o modalitate de ordonare a realizării acțiunilor procedurale și fortificarea securității raporturilor juridice. Exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, căror li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

Potrivit art.223 din Codul administrativ, hotărârile și alte acte de dispoziție prin care se stabilesc termene, precum și numirea ședințelor și citațiile se notifică participanților la proces conform art.96–114.

Conform art.96 alin.(1) din Codul administrativ, notificările și comunicările către participanții la procedura administrativă se realizează în orice formă de comunicare adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor. Comunicarea prin mijloace electronice are prioritate dacă este adecvată obiectului comunicării și acceptată de participantul la procedură.

Potrivit art.97 alin.(3) din Codul administrativ, autoritatea publică poate alege între următoarele forme de notificare: a) notificare prin act de recunoaștere a recepționării; b) notificare prin poștă cu act de notificare; c) notificare prin poștă cu scrisoare recomandată; d) notificare prin poștă electronică sau prin mijloace electronice de comunicație dedicate. Din prevederile art.1101 alin.(1) și (5) din Codul administrativ rezultă că, notificarea prin poșta electronică la adresa electronică a persoanei care urmează a fi notificată se efectuează prin transmiterea înscrisului de notificat în formă de document electronic, cu aplicarea semnăturii electronice de

persoana responsabilă din cadrul autorității publice. Notificarea prin poșta electronică se efectuează dacă adresa poștală a fost indicată prealabil de persoana notificată. Notificarea prin poșta electronică este echivalentă cu notificarea de substituire prin introducerea în cutia poștală. Confirmarea recepției notificării, emisă în mod automatizat de sistemul informațional sau de alt mijloc electronic de comunicație dedicat, probează notificarea

Potrivit art.114 din Codul administrativ, dacă o notificare a înscrisului, care îndeplinește condițiile de formă, nu poate fi probată sau dacă înscrisul a ajuns cu încălcarea prevederilor obligatorii de notificare, atunci acesta se consideră notificat din momentul în care într-adevăr a ajuns la persoana care urma să fie notificată.

Din actele cauzei rezultă că, la 18 ianuarie 2023 Curtea de Apel Chișinău a pronunțat, în ședință publică, dispozitivul deciziei, iar recursul nemotivat a fost depus în aceeași zi, la 18 ianuarie 2023, prin poșta electronică (f.d. 96 vol.II).

Se reține că, la 07 februarie 2023 decizia integrală a Curții de Apel Chișinău din 18 ianuarie 2023 a fost publicată pe Portalul Național al Instanțelor de Judecată: www.cac.instante.justice.md.

La 14 februarie 2023 Curtea de Apel Chișinău prin intermediul poștei electronice, la adresa electronică indicată în cerea de chemare în judecată, cererea de apel și recurs, a notificat recurentului Valeriu Mitrofan copia deciziei motivate a Curții de Apel Chișinău din 18 ianuarie 2023 (f.d. 99).

Sub acest aspect, instanța de recurs precizează că art. 96 alin. (1) din Codul administrativ, reglementează o atare modalitate de comunicare a actelor judecătorești. Pentru aplicarea acestor norme de drept procedural, este necesar ca acest mijloc să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui. Așadar confirmarea expedierii și recepționării documentului către partea interesată se atestă prin extrasul eliberat de către operatorul poștei electronice. În mod special, înscrisul dat conține: datele de identificare a poștei electronice a expeditorului și a destinatarului; data calendaristică, anul, ora expedierii, precum și atașamentul cu actul judecătoresc. Cu titlu de excepție, în caz de eroare tehnică sau neexpediere a actului pe poșta electronică, extrasul pre-citat va cuprinde informații cu privire la aceste inexactități. Cu alte cuvinte, expeditorul va primi un mesaj separat de la „Mail delivery system” sau extrasul dedus analizei va cuprinde mesajul de la „Mail delivery system” conform căruia operatorul poștal va explica cauzele care au stat la baza returnării mesajului către expeditor. De regulă, acesta este informat că transmiterea mesajului nu a fost posibilă, deoarece adresa nu a fost găsită sau ea nu poate primi e-mailuri.

Prin urmare, în lipsa acestor mențiuni și prin anexarea extrasului de pe portalul poștei electronice a instanței de apel, care atestă că recurentului i-a fost notificată decizia motivată a instanței de apel, se demonstrează incontestabil faptul că, decizia motivată a instanței de apel a fost adusă la cunoștință recurentului Valeriu Mitrofan și această modalitate de notificare a actului judecătoresc emis, se încadrează în rigorile art.96 alin. (1) din Codul administrativ.

Prin urmare, termenul pentru prezentarea motivării recursului, de către recurentul Valeriu Mitrofan împotriva deciziei din 18 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, în baza art. 245 alin. (2) din Codul administrativ, fiind de 30 de zile de la data notificării deciziei motivate, a început să curgă de la data de 15 februarie 2023, ziua imediat următoare de la data notificării deciziei integrale a instanței de apel și a expirat la data de 16 martie 2023, inclusiv.

În pofida celor enunțate, depunând motivarea recursului la 10 aprilie 2023, Valeriu Mitrofan nu s-a conformat prevederilor legale și nu a prezentat motivarea recursului în termenul legal prevăzut la art.245 alin.(2) din Codul administrativ. Or, fiind cel interesat de soluționarea cauzei în ordine de recurs, recurentul Valeriu Mitrofan trebuia să întreprindă toate măsurile necesare de a-și proteja dreptul de acces la instanță după cum sugerează și jurisprudența CEDO, prin efectuarea actului de procedură până la expirarea termenului prevăzut de lege, la caz, prin prezentarea motivării recursului în conformitate cu art.245 alin.(2) din Codul administrativ. Drept consecință, intervenind aplicarea sancțiunii procedurale prevăzută la art.246 alin.(2) lit.e) din Codul administrativ, de declarare a recursului inadmisibil.

Conform art. 65 alin. (1) și (2) Cod administrativ, dacă o persoană, din motive independente de voința ei, nu a putut respecta un termen legal, atunci, la cerere, ea poate fi repusă în termen. Culpă unui reprezentant legal sau împuternicit se atribuie reprezentatului. Cererea de repunere în termen se depune în termen de 15 zile de la înlăturarea impedimentului. La cerere se anexează probele care confirmă faptele pe care aceasta se întemeiază și, suplimentar, se recuperează acțiunile omise.

Prin urmare, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că în cazul omiterii unui termen, legea acordă posibilitate părții de a solicita repunerea în termenul de îndeplinire a unui act de procedură, conform art. 65 Cod administrativ, cu prezentarea probelor și motivelor întemeiate ce confirmă imposibilitatea depunerii acestuia în termen.

Completul de judecată atestă că solicitând repunerea în termen a motivării recursului, recurentul Valeriu Mitrofan nu a indicat niciun motiv plauzibil.

În corespundere cu prevederile art. 24 alin. (1) Cod administrativ, participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți.

Bună-credință prezumă că partea este obligată să respecte termenele prevăzute de lege, or, termenul de recurs prevăzut la art. 245 Cod administrativ, este considerat un termen imperativ, absolut și peremptoriu, astfel că nerespectarea acestuia atrage ca și consecință după sine decăderea părții din dreptul de a mai exercita această cale de atac. Totodată, admiterea spre examinare a unui recurs tardiv poate duce la încălcarea principiului securității raporturilor juridice garantat de art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Imperioase speței sunt și dezideratele statuate de CtEDO în cauza Ponomaryov vs Ucraina, conform cărora, deși, în speță nu este vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare

de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces după un interval considerabil de timp prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși reînnoirea acestui termen după o perioadă îndelungată și pentru motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac. În acest caz, Înalta Curte a reiterat că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protecția drepturilor sale de acces la justiție.

În atare circumstanțe, soluția de declarare a recursului depus de Valeriu Mitrofan, ca fiind inadmisibil, este compatibilă cu respectarea prevederilor Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea recursului ar leza principiul securității raporturilor juridice.

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea cu privire la repunerea în termen a recursului și de a declara recursul depus de Valeriu Mitrofan, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 65, 230, 245, 246 alin. (1) și (2) lit. d) Cod administrativ, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se respinge cererea depusă de Valeriu Mitrofan cu privire la repunerea în termen a recursului.

Recursul depus de Valeriu Mitrofan se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Aliona Miron

Judecători

Mariana Pitic

Ion Malanciuc